

Creatief met zelfhardende klei

Knutselprojecten en Technieken
Stap-voor-stap uitleg met veel foto's

Creatief met zelfhardende klei

Anita Gubbels

Schrijver: Anita Gubbels
Coverontwerp: Anita Gubbels
Illustraties: Gemma Hermanns
ISBN: 9789403652900
© 2022

INHOUD

WOORD VOORAF	7
Klei kiezen en bewaren	9
Gereedschap	11
Basismateriaal	15
Drogen en herstellen	17
Acrylverf	19
AAN DE SLAG	23
1. Versieren met stukjes klei	25
1.1 <i>Nieuwe witte look</i>	27
1.2 <i>Nieuwe gekleurde look</i>	31
2. Indrukken	35
2.1 <i>Decoratiepot met takje</i>	37
2.2 <i>Ruiten bloembakje</i>	43
2.3 <i>Theedoosje met print</i>	49
3. Omwikkelen	57
3.1 <i>Bloempot van touw</i>	59
3.2 <i>Voorraadpotje van wol</i>	65
4. Rolletjes klei	71
4.1 <i>Bamboepot</i>	73
4.2 <i>Bijenkorfje</i>	77
5. Scheuren	83
5.1 <i>Pennenbakjes</i>	85
5.2 <i>Theelichtje</i>	91
6. Spelen met verf	97
6.1 <i>Handige opbergbakjes</i>	99
6.2 <i>Antieke potjes</i>	105
7. Andere manieren van kleuren	111
7.1 <i>Sieradendoosje</i>	113
7.2 <i>Voorraaddoosje</i>	117
TENSLLOTTE	123

Woord vooraf

Van jongs af aan ben ik graag creatief bezig geweest. Na enkele jaren getekend te hebben, begon ik met een cursus boetseren met ovenklei. Ik merkte al snel dat dit dé creatieve uiting is die bij me past. Boetseren is dan ook heerlijk ontspannend en tegelijk geeft het enorm veel energie. Toen ik later de opleiding Keramiek op de Academie Maasmechelen volgde, vond ik dit geweldig. We leerden er ontzettend veel technieken en je werd gestimuleerd tot eindeloos experimenteren.

Toen de kinderen klein waren vond ik het erg leuk om samen met hen allerlei fantasiebeelden met zelfhardende klei te maken. Jaren later kwam ik opnieuw in contact met dit materiaal, omdat ik een groot beeld wilde maken wat niet in een oven zou passen. Zelfhardende klei was hier ideaal voor. Kort daarna schreef ik een stukje op een website over boetseren met zowel ovenklei als zelfhardende klei. Omdat ik regelmatig vragen kreeg over het werken met zelfhardende klei en er op dat moment op internet niet zoveel over te vinden was, ben ik destijds de website knutselklei.nl begonnen. Enkele jaren later ben ik hiermee gestopt en de uitdaging aangegaan mijn kennis over het werken met zelfhardende klei en vele zelfgemaakte nieuwe voorbeelden in boekvorm te verwerken.

Om te zorgen dat je goed voorbereid aan de slag kunt gaan, zal dit boek eerst beginnen met een algemene uitleg over het werken met zelfhardende klei en het afwerken met acrylverf. Daarna wordt per hoofdstuk een techniek uitgelegd met erbij verschillende originele voorbeelden die je aan de hand van de uitgebreide beschrijvingen en foto's zelf kunt namaken.

Tijdens het maken van de vele voorbeelden heb ik getracht om de technieken voor ovenklei, die ik op de academie heb geleerd, te gebruiken voor zelfhardende klei. Of als dat niet mogelijk was, dit om te zetten naar een techniek die wel bruikbaar is voor dit materiaal. Daarnaast heb ik bij het maken van de vele knutselvoorbeelden geprobeerd zoveel mogelijk afvalmateriaal en oude spullen als basis te gebruiken. Natuurlijk omdat hergebruik helemaal van deze tijd is, maar ook om te laten zien dat knutselen met zelfhardende klei leuk én betaalbaar kan zijn.

Klei kiezen en bewaren

Zelfhardende klei wordt ook wel luchtdrogende klei genoemd. De woorden “zelfhardend” en “luchtdrogend” zeggen het eigenlijk al: de klei wordt vanzelf hard en het droogt aan de lucht. Je hebt dus geen oven nodig om het droog en hard te maken. Voor chamotteklei, ook wel ovenklei genoemd, heb je daarentegen wel een keramische oven nodig. Zelfhardende klei is dus heel gemakkelijk en voor iedereen te gebruiken.

In de winkel en op internet zijn verschillende merken zelfhardende klei te koop. De meest gebruikte soorten zijn DAS-klei en Do&Dry (van Creall). De DAS-klei is wat witgrauw van kleur in tegenstelling tot de Do&Dry klei. Deze is porseleinwit en is daarom zeer geschikt voor als je het verder niet wilt afwerken. De DAS-klei bestaat echter ook in een terracotta variant. Deze klei hoeft door de mooie terrakleurige tint ook niet verder afgewerkt te worden.

In de voorbeelden die in het tweede deel van het boek worden beschreven, heb ik de Do&Dry van Creall gebruikt. Ik heb hiervoor gekozen vanwege zijn mooie witte kleur en de lage prijs. Het is verkrijgbaar bij een non-food discountwinkelketen.

Als je restjes klei wilt bewaren moet de klei zo luchtdicht mogelijk ingepakt worden bv in een plastic zak die je goed dichtmaakt. Is de klei toch enigszins hard geworden, dan moeten de stukjes klei in een natte doek gewikkeld worden. Dit geheel wordt dan weer in een plastic zak gedaan en goed afgesloten. Als je de plastic zak in beide gevallen ook nog in een afsluitbaar emmertje, potje of doosje legt, kun je het langere tijd bewaren.

Gereedschap

Je hebt bij het werken met zelfhardende klei een aantal gereedschappen en hulpmiddelen nodig. De meeste spullen zul je vaak wel in huis hebben. Het is aan te raden om alles wat je nodig zult hebben, alvast klaar te zetten voordat je begint. Bij alle beschrijvingen staan de gereedschappen genoemd die je nodig zult hebben.

Gereedschappen die vaak worden gebruikt:

Placemat

Bij het werken aan de keukentafel zul je merken dat de zelfhardende klei aan de tafel plakt en het soms moeilijk weer los te halen is. Een placemat als ondergrond werkt daarom beter. Plakt het een enkele keer toch aan de placemat, dan krijg je het gemakkelijk weer los door de placemat te buigen.

Mesje

Voor het op maat snijden van bijvoorbeeld een plak klei gebruik je een keukenmesje. Ook wanneer je een vorm moet uitsnijden heb je dit nodig.

Plantenspuit of bakje met water met sponsje of penseel

Als je stukken klei aan elkaar wilt maken kun je ze beter even natmaken met behulp van een plantenspuit of een natgemaakt sponsje of penseel. Ook als je klei aan een ander materiaal wilt laten hechten bv poreuze materialen zoals onbewerkt hout of karton, moet je het goed bevochtigen. Voor gladde materialen zoals glas, blik en keramiek is dat niet altijd nodig, maar vaak hecht het beter als je deze ook iets nat maakt.

Deegrol

Voor het uitrollen van de klei tot een dunne plak, gebruik je een deegrol. Heb je dat niet in huis dan kun je ook een ronde stok of een glazen fles gebruiken.

Als je heel precies wilt werken en de plak klei overal even dik wilt hebben, zijn dunne houten latjes of verfroerstokjes fijn om te gebruiken. Leg daarvoor aan weerszijden van de klei latjes of verfroerstokjes met dezelfde dikte. Rol net zolang over de klei tot de deegrol de latjes raakt. Je kunt ook een paar latjes of verfroerstokjes op elkaar leggen. Dan wordt de klei uiteraard dubbel zo dik.

Lineaal en/of meetlint

Soms is het nodig iets op te meten. Een lineaal is daarvoor ideaal, maar voor het opmeten van een omtrek is een meetlint heel handig. Papieren meetlinten zijn vaak gratis mee te nemen van een bouwmarkt, maar heb je die niet dan kun je met een touwtje de omtrek meten en daarna dit naast een lineaal leggen om de exacte maat te af te lezen.

Plastic kaartje

Voor het glad afwerken van een werkstuk kun je het beste een plastic kaartje gebruiken, bv een oud lidmaatschapskaartje of oud bankpasje kan hiervoor dienst doen. Maar heb je dat niet zo snel bij de hand dan kun je ook bijvoorbeeld een naad glad afwerken met de platte kant van een keukenmesje.